

ERZSÉBETVÁROSI HÍRLAP

Társadalmi, közművelődési, közigazgatási és közgazdasági hetilap.

Előfizetési árak: Egész évre 6 K, félévre 3 K, negyedévre 1 K 50 f, egyes szám 12 f. Hivatalos hirdetések díja: 100 szó után 4 K, minden megkezdett további 100 szó után 1 K 50 f. Nyilttéri közlemények soronként 30 f. Egyéb hirdetések díjai a kiadóhivatalban tudhatók meg.

Megjelenik minden **vasárnap**.

Felelős szerkesztő: Márkovich János.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Névtelenül beküldött cikkeket lapunkban nem közölhetünk.

A szőlőművelés Erdélyben.

Irta: Dicity Dezső.

(Folytatása és vége.)

A természettől adott körülményeket véve alapul, ugyan mi jogon van Zalának, Tolnának, de leginkább Csongrádnak, Torontálnak relative is annival több szőlőterülete, mint az erdélyi medence megyéinek? Nemcsak, hogy annyi szőlővel kellene bírniok az erdélyi megyéknek, hanem relative még sokkal többel, amely gondolatot a következő főbb pontokkal indokolhatjuk:

1. Nincsen még egy vidéke hazánknak, amelynek annyi, pusztán csak szőlőművelésre (vagy akácára) használható területe volna, mint Erdélynek, különösen Maros és Aranyosszékbén, Kisküküllőben, Kolozs keleti, Szolnok-Doboka alsó stb. részeiben.

2. A gabonaneműek számára alkalmas területek aránya az összterülethez viszonyítva éppen nem kedvező. Az intenzivitás pangásában tehát a népesség szaporodásával a földéhség mind nagyobb arányokat ölt. Valamely intenzív művelési ágnek felkarolása tehát apriori mint létszükség jelentkezik. Már pedig egy művelési ág sem kíván annyi munkát, annyi időt, annyi napszámot, olyan kis területen és semmisen jövedelmez oly busásan, mint éppen a szőlőművelés.

3. Mert Tokaj hegyalja s még néhány kisebb pont kivételével úgy általánosságban, mint pedig az egyes különlegesebb kiváló minőség-borok tekintetében sehol sem találunk az egész országban kitünőbbi termékeket, mint Erdélyben.

4. Mert hazánkban sehol sincs olyan nagy ára a mustnak és ezen magas árnak megmaradása sehol sincs annyira biztosítva, mint az erdélyi medencében.

5. Mert Erdélyben a sörfogyasztás rohamos emelkedése jelenleg természetes akadályokba ütközik és emellett sehol-

sem isznak annyi komisz pálinkát, mint Erdélyben, a nép visszavezetése tehát az egészséges bor mérsékelt élvezetéhez még könnyen lehetséges, de nagyon szükséges is.

Tekintettel kell lennünk még egyéb mellékkörülményre is, ami már ugyan a jövő programjába tartozik, de már itt mérlegelendő. Az ország nyugati részeiben kifejlődött szőlőkultúra statisztikája a homoki és sikszőlők rovatában eljlesztő képet nyújt. Hazánk összes szőlőterületének mintegy 52 százalékát a homoki- és lap-szőlők teszik. Ezek további elburjánzásának meggátlására a hegyi szőlők nagyobb mérvű kiterjesztése, amikor tán nem ültetnék be az Alföldön a természetől is búzának, rozsnek teremtett fekete, kötött homokokat. De ha nem is tekintjük a hegyi szőlők fejlesztésének ilyen radikális hatását, egy pillantással megszébb világítva be a jövő programjába, számításba kell vennünk a majdan kifejlődő borkereskedelem igényeit. Az erdélyi hegyi szőlők savdús erős termései az alföldi fehérjedús lágy borokkal összeházasítva, értékes kereskedelmi anyagot szolgáltatnának, mint a hogy a 70-es évek körül a Versec, Fehértemplom vidékéről valók az alsó-ausztriai borokkal egészen a fillokszéra-vészig szolgáltatnak.

A szőlőművelés széleskörű kifejlődése után várható egyéb jótékony hatások sorába kell számítani a forgalom nyomán haladó minden előhaladást. Mert eljön az a kereskedő Bécsből, Prágából, Belgrádból, Budapestről, Varsóról, ha megfelelő minőségű és mennyiségű, ez a fő, mennyiségi egyforma jellegű árú vétre kínálkozik. A forgalom első pionierje: az ügynök, az utazó a legelzártabb faluba is behatol. Később a kereslet és kínálat emelkedése, az állandó vásár nagysága, a nagyrafejlődés eszközét, a virágzó kereskedelem alapját, a forgalom megkönnyítése által egy sinpárban megte-

remti. Nyüzsgő élet csirái szabadúlnak fel és a műveletlen kopár területeken belterjes kultúra fejlődik. Itt is, ott is üde tenyészet váltja fel az oldal egykor kopár területét és sűrűn emelkedik ki a homályból a megtalált területek egy-egy kis Columbusa. Megnagyobbodik a földéhes nép lába alatt az áldott anyaföld, mire az éhség csillapodik. De hiszen ezt nem kell rejtegetni. Önkénytelenül kutat azonban elménk tovább, hogy hát vajjon meg van-e tényleg az alap, nem hiányoznak-e a természeti feltételek, amelyek a szőlőművelés sikeres kifejlesztését lehetővé teszik. Közvetlen tapasztalásból mondhatom, hogy a talaj szempontjából igen csekély azon területeknek száma, amelyeknek betelepítése a szőlőművelés legújabb ismeretei alapján és eszközeinek felhasználásával, gondos kezelése mellett nagyobb nehézséget, illetve áldozatot igényelne. Ami pedig a termés minőségét illeti, arról jót áll a múlt, de a jelen kultúrájának az ojtvány-szőlők hozamának mennyiségéről és minőségéről itt Erdélyben is már több telepítés kezdesedik. A jelenlegi gazdasági helyzet nyomorúsága a szőlőművelés kifejlesztésére sarkal; a természet pedig körülményeivel a kivitelenben nem emel gátakat; rajtunk múlik tehát, ha nem gyarapodunk. A birtokoságnak jutott kétségkívül a szép feladat, hogy a zászlóval kezében előljárjon s ahol kell, serkentsen, buzdítson. Örömmel konstatálhatjuk, hogy most a rekonstrukció hadjáratában, a felvonuláskor, a zászló jó kézben van.

A cél elérhetése érdekében azonban számolni kell a létező viszonyokkal. Egy belterjes művelési ág megizmosodásának alapfeltétele a szakértelem. A vezetés egyik programpontja tehát a szakértelem hathatós ápolása kell, hogy legyen. De ebben már most teljes energiával intézkedni kell. Csak egyes pontjait említem meg a szakértelem általános fejlesztésére.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, Influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— koroná.

tésének, hiszen itt indokolásra úgy sincs szükség.

1. Borvidéken a szőlőművelés elemei különösen gyakorlatilag már az elemi iskola két felső osztályában taníttassanak.

2. Szőlőmunkás tanfolyamok (nem vincellér-iskolák) létesítése.

3. Intelligensebb gazdák részére előadások (minél több) tartása.

4. A szőlőművelés fejlődésének ellenőrzése és irányítása állami szakközegek által, lehetőleg akként, hogy a vezető szakközegek munkásságát ne az iroda foglalja el.

5. Hegyközségek szervezése.

6. Minden a szőlőművelés fejlesztésére irányuló társaságok, egyesületek állami segélyezése.

Természetesen az állam dajkaságát itt sem tudják nélkülözni, s így a szakértelmű gyümölcsözésének elősegítésére első sorban szükséges a hathatós, de szigorúan ellenőrzött állami segély. A szőlőművelés nagy mérvű kifejlesztése Erdélyben éppen az annyiszor emlegetett kiscgazda szomorú helyzetén segítene legelőbb, s bizony, ez idő szerint több eredménnyel járna, mint sok szép ésszel és meleg szívvvel kigondolt nagyszabású, de még merőben szokatlan, idegen vállalat. Mert annak már van múltja, gyökérszállai a megrázkódtatások dacára sem szakadtak ki a nép lelkéből s éppen az erdélyi értékesítési viszonyok keretében van: — jövője. Munkát ad a népnek az a foglalkozás, amelyre idejét szívesen leköti, mert a munkától terhes időnek gyümölcsét megtermi; a józan életű kisbirtokost vagyonos polgárrá, a szorgalmas zsellért birtokossá teszi. A munkátlan, renyhe nép pedig csak hadtódúljon Amerika és Románia felé, a serénynek ugyanis a maga hasznos elfoglaltsága a legbiztosabb sorompó.

Idegeink gyakorlása.

Az idegrendszer működését egyéb élő szövetektől, pl. az izmoktól csontoktól a nagy fokú gyakorlatkonyság különbözteti meg. Minden változás, amelyen az idegelemek áttesnek, bizonyos hajlandóságot hagy hátra bennök e változások megismétlésére. Ha az idegelemek szerkezetét valamely inger bizonyos munka árán megváltoztatta, az inger megszűntével is megmarad bizonyos változás, amelynek révén hasonló természetű inger az előbbi változást már kevesebb energia-vesztés árán tudja előidézni; vagy pedig a későbbi inger azonos mennyiségű energia felhasználásával az előbbi munkát tökéletesebben, intenzívebben képes végezni. Az idegrendszernek ezen fennmaradó változását, egyes cselekvések ismétlésére való hajlandóságát gyakorlatnak nevezzük.

Kimutatható a gyakorlat az állati idegen is, ha erőművi (mechanikus) vagy villamos ingerrel izgatjuk, s az izgatás eredményét, az ideggel összefüggő izom összehúzódását egy alkalmas készülékkel följegyezzük. Ha az izgatás oly módon történik, hogy az újabb inger olyankor hat az idegre, midőn még a megelőző inger okozta változás hatása nem szűnt meg egészen, akkor bekövetkezik az ideg ingerelhetőségének fokozódása. Vagyis ilyenkor már csekélyebb erejű inger elégséges ahhoz, hogy az idegekben oly nagy hatást tudjon előidézni, amilyen az előbb erősebb ingernek volt következménye. Sőt e jelenség többszörös megismétlésével oly csekély ingerek, amelyek kezdetben egyáltalában nem hatottak idegeinkre, izmaink oly fokú összehúzódásaira vezetnek, amilyeneket kezdetben csak erős áramokkal tudtunk elérni.

Idegállományunk ezen alapvető fontosságú, elemi sajátága érvényesül elménk mindennemű munkásságában. A munka ismétlődése folytán az idegekben bizonyos változás marad fenn, amely a jövőre nézve munka-megtakarítást, illetőleg fokozott energia-felhasználást jelent. A felhasznált energiának csak egy része fogyasztódik el külsőleg jelentkező munka alakjában; más és az előbbinél talán jelentékenyebb része arra fordítatik, hogy az idegelemekben létrejött változást állandósítsa. Ez tehát lekötött, potenciális energia, amely hasonló ingerek későbbi hatásakor fog csak felszabadulni, tetőzve az ilyenkor ható ingerben képviselt munkaerőt.

A gyakorlatkonyság teszi lehetővé a múlt

minden munkájának a jövő érdekében való értékesítését.

Jelentkezik ezen gazdaságos berendezés úgy az érzések, mint a mozgások, nem különben az összetettebb szellemi folyamatok közben is. Így pl. bőrünket egy körző két végével érintve, a két csúcsot csak bizonyos távolságból érezzük kettőnek; e távolságon belül csak egy érintést érzük. E távolság, a tapintási kör, bizonyos bőrtületeken állandó: a nyelv helyén 1, az újjakon 2, az ajkakon 5, a kéz hátán 30, a hátán pedig 68 milliméter.

Kísérleti vizsgálatok mutatják, hogy a tapintási körök gyakorlat által kibővíthetők, vagyis a tapintás érzékenysége fokozható, bárha e fokozásnak megvannak a maga szűk határai. Gyakorlati értékesítést nyer az érzékek ezen gyakorlat útján való fokozása pl. a vakoknál, akik halló érzékük mellett első sorban a tapintásra vannak utalva; s még inkább a vak süketnénáknál, akik teljesen alsóbb rendű érzékekre vannak utalva. Ennek példája Bridgeman Laura nevű amerikai leányka, aki süket-némán született és két éves korában megvakult, nem sokára pedig szaglását és izlését is csaknem teljesen elvesztette. Szegény kis leány tapintó érzéke gyakorlatában annyira vitte, hogy a siketnémák tapintás útján felfogott újjbeszéde segítségével egészen művelt egyénné küzdötte fel magát. Persze ehhez a tapintó körök átmérőinek jelentékenyen meg kellett kibővíteniük.

Tanulmányozhatjuk a gyakorlat hatását a hallásra is, midőn a hallásnak úgynevezett különbségi küszöbét keressük. A kevésbé gyakorlott egyén a közép magas zenei hangok területén legfőképpen oly hangokat tud még, mint különbözőket, felfogni, amelyek 1—2 rezgésszámmal különböznek egymástól, tehát pl. az 500 rezgésű hangot meg tudja különböztetni az 502 rezgésűtől. Gyakorlattal azonban a hallás annyira élesíthető, hogy a rezgésszám egy harmad, sőt egy negyed részének különbözőzeit is érzéskülönbségekként tudjuk felfogni, vagyis a jó hallású, gyakorlott egyén az 500 rezgésű hangot meg tudja különböztetni az 500,3 rezgésszámútól.

Ugyanez áll a színérzésekre s a többi érzékek felfogási körébe eső érzésekre nézve is.

Sajnos, de való, hogy az érzékek ezen gyakorolhatóságának nem vesszük elegendő hasznát. A mai, modern nevelés inkább csak a szorosán vett értelmi működések fejlesztésére fektet súlyt

TÁRCA.

Előidők növényvilága.

Írta: V. Kerékgyártó Árpád.

Az egyenlítőnél a sarkok jegéig, az egyik tengertől a másikig változatos növényzet borítja a földet. Egy helyt apró, virágtalan növények lepik el a talaj örökké megfagyott rétegeit, más hol áthatolhatatlan mély erdőség tárja elénk hűsítő lombjait. Bármerre megyünk, mindenütt találunk valami újat, meglepőt.

Mielőtt még az ember kiváló helyzetét elfoglalta volna, sokkal egyhangúbb, színtelenebb volt a növények világa. A lehulló leveleket, terméseket eltakarta a szél felkavart por, s megőrizte számunkra, hogy el tudjuk képzelni a régen lezajlott időköt. A kőületek a természet naplói.

Akkor még egészen más világrészek voltak. Ahol ma tengerek vannak, ott szárazföld emelkedett, s a mai síkságok helyén hullámok csapdosták a kiemelkedő partokat.

És ezt a más világot a maitól nagyon elütő flóra takarta. Nem olyan változatos, mint a mai, de dúsabb, bizarrabb. Talán egy-egy amazon-melléki erdőhöz lehetne hasonlítani. A

fák egymásba szövődnek, a levegő vízpárával telve, a bozót helyenkint járhatatlan. A csendet csak a pára cseppek percegése és néha a vadállatok ordítása töri meg. Virágos növény ekkor még nem volt. Talán azért, mert hiányoztak hozzá azok a pirinyó, szorgalmas kezek? Meglehet. Óriási fanagyságú haraszt haraszt mellé, moha moha mellé sorakozott. Később ezen erdők nagy része a föld alá került, s mint szén jut ismét napvilágra napjainkban. Vajjon gondolják-e a föld mélyének fiai, midőn csákányukat a porladó tömbökbe vágják, hogy hajdani életnek, tropikus életnek törlik el utolsó nyomait?

A lomboknak a színe ebben a régi korban nem volt az a tiszta, megnyugtató zöld szín, amely ma nap vall magáénak a természet. A leveleket valami szürkés árnyalat borította, s tompította meg a rengeteg színét. Bizony egy kissé egyhangú volt ez a göztől átjárt haraszt rengeteg és mégis volt benne poézis. El-elnézzük egy-egy zimankós délután, hogy milyen élénk színekkel tudja a művészet ezt a régi tájat is megörökíteni. A művészet mindenben megtalálja a költőt, és siet számunkra megörökíteni. A harasztok legyező levelei közül kikandikál itt is, ott is az altalaj fodrozódó vize. Mintha csatorna volna csatorna mellett, amolyan velencei lagunák. A korhadó

fatörzsek bizarr szövevényt alkotnak köztük. Szinte oda vágyunk ama lombok közé, ott szeretnénk néhány pásztorórát tölteni ringó esőnokon, a kedvesnek közelében. Am az, amit a festő nem tud megfesteni, az akkori izzó, paradís, miazmás levegő nem volt alkalmas az emberi életre. Más korszakoknak kellett bekövetkezniök.

És elmúlt néhány ezredév, alig egy-két pillanat a föld életében. A páfrányok helyett már virágok illatoznak. Tavaszt nem ismer az a kor, mert örökös a tavasz, örökös a nyár. Akár csak ma a Vénusz-csillagon. Az északi sarkon épen úgy, mint az egyenlítő öve alatt pálmák, magnoliák, örökzöld hársfák és örökzöld tölgyek, hatalmas gesztenyék, a ma Amerikában élő óriás sequoiák, Japán ginkója, Ausztrália eucalyptusa stb. terjesztgették lombjaikat. Örökzöld fasorok ott, ahol ma sphinxként emelkedik elénk a jégnek szinte áttörhetetlen páncélja. Micsoda titok lehet megette elrejtve?! Micsoda maradványok őrizhetik ott azoknak a régi sarki erdőknek a titkait?! Eddig még senki sem tudta azokat megfejteni.

Akkor az egész északi féltekének egyforma volt a növényzete. Ugyanazok a fák éltek hazánkban is, amelyek az északi sarkon: Grönlandon vagy az északamerikai Aljaska félszigeten.

és nem fordít elég gondot az érzékek felfogó képességének erősítésére, céltudatos és módszeres gyakorlására, lehető tökéletes kifejlésére. A véletlen körülményeknek engedjük ezt át, minnek folytán rendszeresen a művelt ember használja legkevésbé érzékeit. Ennek folytán persze a képzetek, az emlékezeti képek nem oly élesek, nem oly színesek, nem oly részletesek, nem oly pontosak, mint a gyakorlott érzékű egyénéé, s gondolkodásunk nem oly plasztikus, nem oly festői, de nem is oly tartalmas, mint aminő lehetne, sőt aminőnek lennie kellene. Megszoktuk a fősúlyt nem az érzéki benyomásokra, hanem azok jeleire, a szókra helyezni, s beleéljük magunkat a szavak olyanféle használatába, hogy a jelek mögött hiányzik a megfelelő kép. Vagyis szavakban, nem képekben gondolkozunk. (Vége következik.)

HIREK.

Kinevezés. A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Takáts József erzsébetvárosi adóhivatali gyakornokot a beregszászi adóhivatalhoz adótisztáé nevezte ki. Gratulálunk!

Megyei közgyűlés. Csathó Gábor alispán Kis-Küküllő vármegye törvényhatósági bizottságának tagjait folyó hó 29.-ére rendkívüli közgyűlésre hívta meg.

Szerencsétlenség a szobában. Özvegy Gorove Lajosné úrasszony a napokban egy székről, amelyre felállott, leesett és eltörte a lábát. Most betegen fekszik. A köztisztelőben és szeretetben álló úri hölgy iránt városzerte általános a részvét. Mielőbbi teljes felgyógyulását szívből kívánjuk.

Az iparsegélyező egyesület a kolozsvári VI. honvéd-kerületi zenekar közreműködésével február hó 2.-án a „Takarékpénztár-szálló“ dísztermében zártkörű álarcos táncmulatságot rendez. Belépő díj: személyenkint 2 K, családjegy 4 K, karzati jegy 1 korona. Jegyek előre válthatók Károly József egyesületi igazgatónál és este a pénztárnál. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtatványoz a rendezőség.

A szász társaság bálja lapunk zárta után kezdődött és így csak jövő számunkban hozhatunk róla tudósítást.

Katonazene. A cs. és kir. 2. gyalogezrednek városunkban időző zenekara ma este 1/28 órakor a „Takarékpénztár-szálló“ nagytermében rendez. Belépő díj 1 K, karzati jegy 60 fillér. Jeterített asztalok mellett hangversenyt ren-

Nem voltak összefüggő erdők, csak ligetek, örökzöld lombú facsoportok. Az aljnövényzetből sokkal kevesebb maradt reánk. Azokat könnyebben elsodorta a későbbi változás forgószele. Egyéb-iránt az sem volt különb, mint a fák világa. A mai tropikus nympheák rokonai épen úgy díszlettek a sarki tavak, folyamok vizein, mint megtalálhatók ma a Niluson és az Amazonon. Ebből a korból is ki volt tiltva a teremtés koronája. Csak a végét ismerhette meg, hogy megízlelje a paradicsomot. Azután megjött a nagy változás.

Hideg szelek döntötték halomra a teremtés e hatodik napján az első öt nap munkáját, s megjelent a jég, az addig ismeretlen hatalom. És győztesen haladt előre. Megfagyott minden, s menekült, ami menekülhetett a borzasztó sors elől. És az ember megtanulta a küzdést, a szenvedést, véres verítékek kereste mindennapi kenyérét. Ez volt a jég-korszak.

Ilyen vége lett az előidők növényvilágának. De a pusztulásból győztesen emelkedett ki a mai flóra, megedződve a küzdelemben, kedvesen, megkapóan.

gyek előre válthatók Scholtes Albert könyvkereskedésében. A műsor a következő: 1. Ouverture a „Figaró lakodalma“ c. operából. Mozarttól. 2. „Bálszírénék“ Keringő a „Vig özvegy“ c. operettéből. Lehár F. 3. Fantázia a „Troubadour“ c. operából. Verdi G. 4. a) „Daru madár fönn az égen.“ b) „Cigány nóta.“ Gül babából. Huszkától. 5. Fantázia a „Lohengrin“ c. operából. Wagner R. 6. Deák-dalok. Egyveleg Köhlmanntól. 7. Ouverture a „Schätzmeister“ c. operettéből. Ziehrertől. 8. Részletek a „Denevér“ c. operettéből. Strauss J. 9. „Schützenliesel.“ Keringő. Eysler E. 10. „Könnyű vér.“ Gyorspolka. Strauss J.

Kemény hideg uralkodik néhány nap óta Európa szerte. A szokatlanul szigorú időjárás váratlanul köszöntött be a hét elején. A köd eleinte mérsékelte, de csakhamar kitisztult a légkör és teljes mértékben beállott a 24 Réaumur-, 30 Celsius-fokot is meghaladó hideg. Fülüket dideregve dörzsölő emberek sietnek a síkos úteakon: el-elesúszik egy-kettő közülök. Gyorsan feltápáskodva rohannak dolguk után, meleg hajlékot keresve. Pirosra dagadt arcú iskolás gyermekek szeméből hull a könny, dermedt kezükből kiesik a könyv és a többi iskolai szer. Összeszedik cók-mókjukat és magokat s lelkendezve loholnak tovább. Korán megkezdik szegény kis apróságok az életért való küzdelmet, keservesen érzik most ennek a nehéz voltát. Kint a mezőn méternyi magas hó emelkedik, pompás szánutat nyújtva. Vidáman kipirult arccal kocsolyáznak a téli sport megfogyott számú hívei. A hagyományos farkasok is megjelennek az emberi lakások közelében s a nép közt elterjedt hírek szerint felfalják a maguk katonáját. Ugyanezen hírforrás a Küküllő jegére visz egy kis leányt és oly szerencsétlenül ejti el, hogy holtra zúzza magát. Szerencse, hogy a csikorgós hideg két nap alatt kiadta a mérgét és így a normális téli hőmérsékletet szinte megkönnyebbülés gyanánt veszi s vígan túri a rosszabb napokat is látott emberiség.

Pályázat van hirdelve az erzsébetvárosi adóhivatalnál gyakornoki s a megyesi járásbírósnál aljegyzői állásra.

Erzsébetvárosról Ausztriába behurcolt sertésvész. Az osztrák földművelésügyi miniszter táviratban értesítette a magyar földművelésügyi minisztert, hogy egy, Erzsébetvárosról feladott sertésrakománnyal a sertésvész Ausztriába behurcoltatott. Ezért az erzsébetvárosi járásból és Erzsébetvárosról, a segesvári és megyesi járásból és ugyanazon városokból, végül pedig a dicsőszentmártoni járásból a bevittelt megtiltotta. A magyar földművelésügyi miniszter a hatóságokat és a vasúti feladóhelyeket erről rendeletileg értesítette.

A „**Polgári Otthon**“ olvasókör nyilvános könyvtára javára f. hó 19.-én a „Takarékpénztár-szálló“ dísztermében álarcos bált rendezett, amely Carneval bevonulásával kezdődött. Volt világposta s konfetti. Élénk verseny folyt a legszebb hölgy-maszk és a legesünyább férfi-maszk számára kitűzött jutalomért. A multság vidám hangulatban folyton fokozódó kedvvel egészen a hajnali órákig tartott.

Állatvásár volt pénteken városunkban. A kemény hideg miatt szűk keretek közt mozgott az adás-vevés. Csekély volt a felhajtás, szerény az érdeklődés, gyöngye a vételkedv. A vevők és az eladók már kora délután siettek hazafelé, hogy a szürkület és vele együtt az erősebb hideg beállta előtt otthon melegedhessenek a jó meleg fűtő mellett.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés Kolozsvári Kerülete köztudomásra hozza, hogy a m. kir. közigazgatási bíróság, egy konkrét esetből kifolyólag, 6185/1906. szám alatt döntvényileg kimondta, hogy a kereskedőknek saját pereikhez csatolt számlái mellékleti bélyeg alá esnek.

Ha a gyermekek köhögnek, bükkfakátrány-preparatumot adjunk nekik. Mivel azonban a legtöbb ily preparatum bizonytalan összeállítású és nem méregtelen, de még undorító ízű is, „Sirolin-Roche“ t használjunk, mely vízben könnyen olvad és mindig egyforma összetételű, nem izgat és kellemes ízzel bír. Gyógyszertárakban kapható.

KÖZGAZDASÁG.

Iparoktatási ügyekben.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az erzsébetvárosi kereskedelmiszövetkezet vezetését arról értesítette, hogy a kereskedelmi miniszter úr a hazai iparoktatási intézetek hálózatának fokozatos kiegészítését tervbe vette. E cél érdekében az ipari központokat fokozatosan rendes ipari szakiskolával kívánja ellátni s ezért ezekben az ily tanfolyamok szervezését ideiglenes jelleggel tervezi addig is, amíg ott a szakiskola felállítható lesz. Állandó jellegű tanfolyamokat kíván azonban a miniszter úr létesíteni az oly városokban, melyek ipari viszonyai ipari szakiskola létesítésére nem alkalmasak, de mindazonáltal elegendő számú mester és segédzemélyzet él benne, akik ipari továbbképzésüket előmozdítani kívánják.

A jelzett kereskedelmi és iparkamara az esetleg Erzsébetvároson létesítendő tanfolyamra nézve a következő kérdésekre mielőbbi és kimerítő választ kér:

1. Erzsébetváros területén, mely iparágakban volna esti és vasárnapi tanfolyam rendezendő:
  - a) Önálló mesterek:
  - b) Segédek és munkások részére?
2. Mutatkozik-e készség az érdekltségben arra, hogy ily tanfolyamokon részt vegyen? Mekkora az illető iparágban a mesterek és segédek száma, és előreláthatólag hány résztvevőre lehetne számítani a tanfolyamon?
3. Hajlandó-e a város, vagy helyi érdekltség a tanfolyam céljaira szükséges tantermet, fűtést, világítást és kiszolgálást rendelkezésre bocsátani?
4. Van-e ott helyben olyan kiválóbb iparos mester, aki megfelelő díjazás mellett a tanításban közre működhetné, és mik lennének az illetőnek kívánságai?
5. Számíthatunk-e egyéb tekintetben is a helyi érdekltség részéről az ily tanfolyamok költségeihez való anyagi hozzájárulásra?

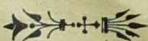
Az erzsébetvárosi kereskedelmiszövetkezet vezetősége felkéri ezennel mindazon ipari köröket, akik ezen, városunkra nézve nagy fontossággal járó kérdés iránt érdeklődnek, hogy erre vonatkozó észrevételeiket vagy kívánalmaikat vele még e hó végéig közölni sziveskedjenek, hogy az adandó válasz minél pontosabb és kimerítőbb legyen.

11/1907. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az erzsébetvárosi kir. járásbírósnak 1906. évi V. 408. számú végzése következtében dr. Weisz Ignác ügyvéd által képviselt Bányai és társai javára Koszta Gábor erzsébetvárosi lakos ellen 106 K s jár. erejéig 1907. évi január hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 2023 K-ra becsült következő ingóságok u. m.: házibutorok, szönyegek, egy vasszekrény stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az erzsébetvárosi kir. járásbírósnak 1906. évi V. 408/2. számú végzése folytán 100 K tőkekövetelés, ennek 1905. évi január hó 1-ső napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 40 K 20 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Erzsébetvároson alperesnél leendő megtartására 1907. évi február hó 6-ik napjá-

nak délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Erzsébetváros, 1907. január hó 18-án.

Csutak János,
kir. bír. végrehajtó.

Közgyűlési meghívó.

Az „Erzsébetváros és vidéki gazdasági és iparbank részvénytársaság“

XI. évi rendes közgyűlését

1907. évi február hó 15-én délután 3 órakor tartja meg az intézet üzlethelyiségeiben.

T á r g y a k:

1. Igazgatóság jelentése.
2. Felügyelő bizottság jelentése, ennek alapján a mérleg megállapítása, a nyemremény felosztása, a felmentvények megadása.
3. Indítványok.
4. Közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság kiküldése.

Az alapszabályok 14. §-a értelmében a közgyűlésen részt venni óhajtok részvényeiket 1907. évi február hó 14-én d. e. 12 óráig az intézet pénztáránál letenni szíveskedjenek.

Erzsébetváros, 1907. január hó 23-án.

Az igazgatóság.

Szőlőoltványokat

amerikai
sima alanyveszőket
europai
sima veszőket

mindent első minőségben szállít:
**az erzsébetvárosi
kereskedelmiszövetkezet
szőlőoltványtelepe.**

298/1907. urb. szám.

Idéző hirdetmény.

Magyarsáros Község kipusztult szőlődűlőinek tagosítása iránt 6484/1906. urb. szám alatt beadott kérvény folytán megtartott megengedhetőségi tárgyalásnak a m. kir. Curia 78/1906. urb. sz. végzésével elrendelt pótlására tárgyalási határidőül 1907. évi március hó 6-ik napjának délelőtti 8 órája, Magyarsáros község házához kitűzetik.

Ezen tárgyalási határnapra Magyarsáros község összes szőlő birtokosai a 356/893. I. M. sz. utasítás 42 §-a, illetve a törv. 7. §-a értelmében megidéztenek azzal, hogy a kérvény példányát és a m. kir. Curia határozatát a községi bírónál esetleg a kir. törvényszéknél megtekintetik.

A meg nem jelenők birtoka a tagosítást kérők birtokához számítatik.

Erzsébetváros, 1906. évi december hó 2-án.

Kovácsy Albert,
elnök.

Ferenczy József,
jegyző.

**Ha köszvényben, reumában,
ischiasban szenved,** vegyen 1 üveg

Dr. Flesch-féle

köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható

Dr. Flesch E. M.

„Magyar korona“ gyógyszerárában

Győr, Baross-út 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 korona. Húzómosabb használatra való „Családi“ üveg ára 5 korona. 3 kis, vagy 2 „Családi“ üveg rendelésnél már bérmentve, utánvétellel küldök. 106 13-34

Többféle honi cikkek gyári raktára.

Szentpétery István utóda cég Erzsébetvároson

ajánlja bali cikkekkel u. m.: selymek, gazék, batisztek, esipkék és betétek, keztyűk, legyezők, Echarpsok és toll boák, bali piquet ingek, valamint férfigallérok-, kézelők- és nyakkendőkkel dúsan felszerelt raktárát.

Becses pártfogást kér

THEODOROVITS J. ISTVÁN.

Mindennemű bőrárak, sport- és pipere cikkek.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú portland cementet ajánl olcsó áron a

BRASSÓI PORTLAND CEMENT-GYÁR

BRASSÓBAN.

Erzsébetvároson kapható, DRASER PÁL urnál.

1-52